

Comisia Europeana deschide proceduri oficiale contra TikTok. În vizor, riscuri sistemice legate de integritatea alegerilor prezidentiale din România

Comisia Europeana a initiat proceduri oficiale împotriva TikTok pentru o presupusa încălcare a Legii europene privind serviciile digitale (Digital Services Act, DSA) în legatura cu obligatia TikTok de a evalua si a atenua în mod corespunzator riscurile sistemice legate de integritatea alegerilor, în special în contextul recentelor alegeri prezidentiale din România din 24 noiembrie, indica un comunicat al executivului UE postat pe website-ul sau.

"Trebuie sa ne protejam democratiile de orice fel de ingerinta straina. Ori de câte ori suspectam o astfel de ingerinta, în special în timpul alegerilor, trebuie sa actionam rapid si ferm. În urma unor indicii serioase ca actori straini au intervenit în alegerile prezidentiale din România prin utilizarea TikTok, investigam acum cu atentie daca TikTok a încălcat Legea privind serviciile digitale prin faptul ca nu a abordat astfel de riscuri. Ar trebui sa fie foarte clar ca, în Uniunea Europeana, toate platformele online, inclusiv TikTok, trebuie sa fie trase la raspundere", a declarat presedinta Comisiei Europene, Ursula von der Leyen.

Lucrarile se vor axa pe gestionarea riscurilor la adresa alegerilor sau a discursului civic, legate de urmatoarele domenii:

- sistemele de recomandare ale TikTok, în special riscurile legate de manipularea neautentica coordonata sau de exploatarea automatizata a serviciului;
- politicile TikTok privind reclamele politice si continutul politic platit.

În ceea ce priveste cele doua elemente, una dintre suspiciunile pe care Comisia urmeaza sa le investigheze este daca TikTok a atenuat cu diligența riscurile pe care le prezinta aspectele regionale si lingvistice specifice ale alegerilor nationale.

Daca suspiciunile Comisiei se dovedesc a fi corecte, aceste deficiente ar constitui încălcari ale articolului 34 alineatele (1) si (2) si ale articolului 35 alineatul (1) din Regulamentul privind serviciile digitale. Comisia va efectua acum cu prioritate o investigatie aprofundata.

Aceasta decizie de deschidere a unei investigatii ia în considerare informatiile primite din rapoartele declasificate ale serviciilor de informatii de catre autoritatile române, precum si rapoartele tertilor. Investigatia urmeaza, de asemenea, analiza rapoartelor de evaluare a riscurilor prezentate de TikTok în 2023 si 2024, raspunsurile la solicitarile de informatii ale Comisiei si documentele interne furnizate de TikTok.

Coimisiún na Meán, coordonatorul serviciilor digitale pentru Irlanda, a fost asociat la investigatia Comisiei si va contribui cu expertiza si analiza sa la acest caz. Irlanda este tara de stabilire a TikTok în UE.

Dupa initierea oficiala a procedurilor, Comisia Europeana va continua sa colecteze probe, de exemplu prin trimiterea de cereri suplimentare de informatii, prin desfasurarea de actiuni de monitorizare, interviuri, inspectii si prin solicitarea accesului la algoritmi. Astfel de solicitari de informatii pot impune TikTok sa furnizeze date si documente pe care a fost obligata sa le pastreze pe baza ordinului de pastrare impus de Comisie la 5 decembrie.

Initierea procedurilor oficiale împuterniceste Comisia Europeana sa ia masuri suplimentare de asigurare a respectarii legislatiei, cum ar fi masuri provizorii si decizii de neconformitate. De asemenea, Comisia este împuternicita sa accepte orice angajament asumat de TikTok de a remedia aspectele care fac obiectul procedurii.

Actul legislativ privind serviciile digitale nu stabileste niciun termen legal pentru încetarea procedurilor oficiale. Durata unei investigatii aprofundate depinde de mai multi factori, inclusiv de complexitatea cazului, de masura în care societatea în cauza coopereaza cu Comisia si de exercitarea dreptului la aparare.

În plus, initierea unei proceduri oficiale nu aduce atingere niciunei alte proceduri pe care Comisia ar putea decide sa o initieze în temeiul altor dispozitii ale Actului legislativ privind serviciile digitale.

Amenzile maxime posibile sunt de 6% din cifra de afaceri anuala globala a furnizorului de servicii.

La 5 decembrie, Comisia a emis un ordin de pastrare catre TikTok, ordonând platformei sa înghete si sa pastreze datele legate de riscurile sistemice reale sau previzibile pe care serviciul sau le-ar putea prezenta asupra proceselor electorale si a discursului civic din UE. Acest ordin de pastrare se refera la alegerile nationale din Uniunea Europeana care au loc între 24 noiembrie 2024 si 31 martie 2025.

Aceasta este a treia ancheta pe care Comisia a lansat-o împotriva TikTok, în urma anchetei în curs deschise la 19 februarie 2024 si a anchetei încheiate cu angajamente în august 2024.

În 30 aprilie 2024, Comisia a lansat un instrument pentru avertizorii de integritate pentru Actul legislativ privind serviciile digitale. Instrumentul DSA pentru avertizorii de integritate ofera persoanelor care detin informatii privilegiate o modalitate sigura si protejata de confidentialitate de a partaja informatii anonime sau atribuite Comisiei Europene cu privire la practici daunatoare transmise de platformele online foarte mari.